

Svetlo treba čerpať z vlastnej duše

Vážené dámy, vážení páni,

už keď sme si mohli pomyslieť, že postupom času Stará Pazova zabudla na veľkú umeleckú a ľudskú osobnosť našej akademickej maliarky Miry Brtkovej, zjavila sa iniciatíva z radov Kultúrno-umeleckého spolku Branka Radičeviča na premenovanie mestskej galérie a vďaka práve vedeniu Centra pre kultúru Stará Pazova dnes môžeme byť pyšní, že konečne, celkom zaslúžene a oprávnene, máme GALÉRIU MIRY BRTKOVEJ.

Pri tomto slávnostnom čine, dovoľte mi niekoľkými vetami si aj osobne zaspomínať na naše spoločné stretnutia a spoločne strávené chvíle.

Po čase nášho viac ako dvadsaťpäťročného kamarátenia a spolupráce v istej chvíli som pochopil, že u pani Mire Brtkovej všetko bolo jedná veľká ilúzia, abstrakcia, iluminácia, čo predstavovalo jej istú imaginačnú životnú púť a stály boj proti pomínutelnosti. Nespokojný umelecký duch Miry Brtkovej pulzoval stále novou a novou tvorivou kvalitou a energiou. V dynamickom pohybe umelkyňa Brtková stále vyhľadávala nové priestory vlastnej maliarskej imaginácie. Pred ňou vždy boli prítomné cesty-necesty, či už po svete, a či v zákutiach vnútorného mikrokozmu. Aj vtedy, keď tvorila, aj vtedy, keď netvorila, keď proste žila, stále niečo nové objavovala... Tak, napríklad, aj v jej poslednom cykle takzvaných bielych obrazov išlo o návrat k sebe samej, k spoznávaniu nášho života s istým nihilistickým prifarbením.

Aj pri tejto príležitosti si spomínam na jeden z našich ostatných rozhovorov pre novosadský rozhlas, v predvečer jej osemdesiatych narodenín, teda začiatkom októbra 2010, keď som jej nakoniec takmer bežne, ale úprimne hlboko, zaželal aj ďalej dobré zdravie a veľa tvorivých chvíľ.

- ...a aby sme sa takto stretli aj o desať rokov...

A ona na to odpovedala:

- Čo len o desať rokov?! O dvadsať! Viete, ja plánujem dožiť sa stovky... Toľko toho ešte mám urobiť... Veď aj známy český filmový režisér Otokar Vávra, ktorému som ako mladá robila asistentku, nedávno zomrel ako storočný...

Slovenská menšina v Srbsku sa aj dnes môže právom popýšiť práve jednou takou kozmopolitickou osobnosťou akou je Mira Brtková, ktorá nám vždy pripomenie, že umenie ako aj život sám, nepoznajú hranice a že spoznávanie a uctievanie vlastnej tradície znamená byť otvorený voči iným...

Od Miry Brtkovej by sme sa mohli mnoho naučiť. V prvom rade mať na tvári ten srdečný úsmev, ktorý bol výsledkom jej pozitívneho vzťahu k životu a podnetom na tú neuveriteľnú energiu, na ktorej jej mohli aj oveľa mladší závidieť, a potrebu za tvorivou prácou. Neraz vedela povedať, že *svetlo treba čerpať z vlastnej duše...* Po druhé, mali by sme si aj dnes brať za príklad spôsoby akými sa táto umelkyňa správala voči vlastným koreňom... A po tretie jej globálny názor, ktorý nepozná ľudskú márnosť a malosť, ale cvála veľkými a statočnými krokmi sveta.

Toto všetko si zaslúži aj dnes na tomto mieste našu hlbokú poklonu.

Česť jej pamiatke a nech sú dlho a dlho dokorán otvorené dvere tejto galérie, menom Miry Brtkovej.

v Starej Pazove
08.10.2018

Martin Prebudila